

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 20 SIERPNI 1942r.

/ P o r a n n y . /

I.

Dotyczące Polski.

CZUNGKING po polsku, 17. VIII. godz. 17.15.

Przemówienie ambasadora polskiego w Czungkingu, na temat: Polska i Chiny: wspólne cele wojny.

Ambasador polski zaznaczył, że poraż pierwszy w historii przedstawiciel rządu polskiego przemawia przez radio z Czungkingu. Rząd polski i chiński postanowili wznieść w obydwu krajach poselstwa do Wangi ambasady. Mówca ma zaszczyt być pierwszym ambasadorem polskim w Czungkingu. Chiny były jednym z niewielu państw, które protestowały przeciwko podziałowi Polski. Chiny kierowały się wówczas nie względami materialistycznymi, ale zależało im na tym, aby moralność polityczna, na której opierały się Chiny w ciągu tysiąca lat, nie była naruszona. Nie jest również przypadkiem, że Chiny były pierwszym państwem Dalekiego Wschodu, które sprzeciwiło się napaści sąsiada. Tą samą rolę odegrała później Polska na zachodzie.

Ambasador porównywał później sympatię i respekt setek milionów Chińczyków. Polski wysiłek wojenny, pod kierownictwem Gen. Sikorskiego, jest szanowany i podziwiany w Chinach. "Polska Siła Zbrojna", - oświadczył Ambasador, - stale rośnie, ale największą naszą siłą jest nasze stanowisko nieugięte, o, że bez trwogi spoglądamy na wroga. Taką jest pozycja naszego rządu, i takim jest nastawienie naszego Narodu, który nie wdaje się w żadne konszachty z nieprzyjacielem, i to właśnie zyskuje nam szacunek narodu chińskiego."

Ambasador mówił później o historii Chin i o ich pięcioletniej walce przeciwko Japonii. Jedność Chin, jej postęp społeczny ucieleśniony został w osobie Dr. Sun- Yat-Sena. Nietylko Polska i Chiny, ale wszystkie narody walczą o wolność, demokrację i sprawiedliwość społeczną.

Ambasador porównał później głównodowodzącego Czang- Kaj- Szeka z generałem Sikorskim, zwłaszcza z akcją, jaką podjął Gen. Sikorski po tragicznych wypadkach we wrześniu 1939r. Ambasador zakończył swoje przemówienie, zaznaczając nadzieję, że zjednoczone Chiny powstaną znowu po wojnie, i odzyskają ziemię zagarniętą przez wrogów. Zwracając się do Polaków w Polsce, ambasador powiedział: "Mam nadzieję, że wiara w zwycięstwo i dobroć ludzkości narodu chińskiego doda wam otuchy w walce, podobnie jak nasz patriotyzm pomaga wielu Chińczykom, dodając im otuchy i krzepiąc ich serca."

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

MOSKWA po rosyjsku, 17. VIII. godz. 24.00.

Jeden z szefów Gestapo, niejaki Werner Best zamieścił artykuł w piśmie "Mitschrift für Politik", w którym opowiada o planach hitlerowców, tyczących zarządzenia powojennej Europy. Best dzieli europejskie narody na 4 kategorie: pierwszej kategorii należą być narody, które będą miały prawo własne rządy. Chodzi tu o Włochy, ale i w krajach pierwszej kategorii należą być własne rządy. Chodzi tu o kraje posiadające "rządy kontrolowane" dyktatorem byłby ambasador Führera. Do drugiej kategorii należą kraje, Węgry i Rumunia, które to kraje posiadają "rządy kontrolowane" przez Niemców. Wszystkie inne kraje zalicza Best do czwartej kategorii - kraje jak Belgia, Holandia itd. Rządzone będą przez komisarzy niemieckich. Wszystkie inne kraje zalicza Best do czwartej kategorii. Mają one być rządzone przez Niemcy, przyczym rząd niemiecki powoła do życia w tym celu specjalne "administracje kolonialne".

OLUMBIA po angielsku, 17. VIII. godz. 23.51.

Korespondencja radiowa Edwarda Murrow z Londynu: / konferencji moskiewskiej mało wiadomo, ale pewne wskazówki są ciekawą rzeczą, znamienne, że w konferencji wziął udział Gen. Wawell, jak rów-

niez brytyjski i amerykański szefowie kółka na Bliskim Wschodzie. dcy ci niewątpliwie mogli poinformować Rosjan o możliwościach pomocy Aliantów ze strony Kaukazu. Nie jest wykluczone, że Stalin, z którego inicjatywy odbyła się konferencja, żąda tej pomocy. Uziął w konferencji dwóch dyplomatów wskazuje, iż opracowano na niej pewne dokumenty dyplomatyczne, dotyczące nie tylko spraw wojennych, lecz i po wojennych. W związku z tym przypuszczeniem należy zwrócić uwagę na fakt następujący: brytyjski Foreign Office wydał w tym miesiącu nowy spis przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych. W książeczce nie figurują dyplomaci łotewscy, litewscy, i estońscy. Znaczy to zapewne, że W. Brytania, nie uznając oficjalnie przyłączenia tych krajów do Rosji, zgodziła się niemniej przez to na kompromis, polegający na ich nie uznawaniu.

18.VIII.godz.13.07.- /Korespondencja rad. z Londynu Charlesa Coolingwooda:/

Jednym z rezultatów konferencji w Moskwie będzie prawdopodobnie pewne uspokojenie umysłów i opinii publicznej w sprawach II frontu. Dziś nie ulega już wątpliwości, że otwarcie II frontu nie może zależeć od nacisku ludności.

Jest rzeczą ciekawą, że konferencja w Moskwie spotkała się z ogólną aprobatą Anglików, chociaż nikt oczywiście nie wie, jakie postanowienia na niej powzięto. Churchill raz jeszcze dowiódł, że doskonale wyczuwa dążenia i myśli swego narodu. Churchill wiedział, że Anglicy podejrzewają, iż stosunki brytyjsko-sowieckie nie są ostatnio zbyt przyjazne, że za kulisami mają najwidoczniej miejsce pewne tarcia - i dlatego premier angielski pojechał do Moskwy.

STAVANGER po niemiecku 18.VIII.godz.6.30.

Deutsche Alg.Zeitung pisze o konferencji moskiewskiej: gazety angielskie stwierdzą, że konferencja ta będzie punktem zwrotnym w historii wojny, ale żadna z gazet nie przytacza żadnych dowodów na poparcie tego twierdzenia. V.B. pisze, że Churchill pojechał do Moskwy aby namówić Rosjan do dalszego oporu. Inne gazety podnoszą, że konferencja moskiewska, jak i szereg innych konferencji, nie dają i nie dadzą żadnych rezultatów i wyglądają śmiesznie w porównaniu do zwycięstw armii niemieckiej na polu walki i na morzach.

CALAIS po niemiecku, 18.VIII.godz.6.00.

Jak donoszą z Indyj, w Kalkucie bombardowały ludność cywilną. Gazeta Pandit Nehru National Herald, wychodząca w mieście Lucnow, została zamknięta, policja angielska zajęła lokal. W Kalkucie szereg indyjskich gazet przestało wychodzić na skutek wezwania Gandhiego, który zażądał, aby żadna gazeta hinduska nie wychodziła tak długo, aż Indie odzyskają niepodległość. Postulat ten Gandhi wysunął zanim go aresztowano.

FRIESLAND po angielsku 18.VIII.godz.18.30.

Prasa szwedzka pisze, że Churchill pojechał do Moskwy, aby wytłumaczyć Stalinowi, że otwarcie II frontu w chwili obecnej jest niemożliwe. Zwrócił się również do Stalina z prośbą, aby rząd rosyjski dał stosowne instrukcje ambasadorom sowieckim w Londynie i Waszyngtonie, polecając im, by zaprzestali wzywać do natychmiastowego otwarcia II frontu. Działalność tych ambasadorów staje się dla Aliantów coraz bardziej uciążliwa.

BRUKSELLA po francusku, 18.VIII.godz.6.30.

Amb.sowiecki w Persji wyjechał dzisiaj do Moskwy na krótki czas.

III.

O g ó l n e .

RAKOWICA /KROACJA - rozgł.Osi/ po kroacku, 18.VIII.godz.12.45.

Odczytano wezwanie do Kroatów w Ameryce południowej, wzywając ich do poparcia ruchu Ustaszi: "Więści o tym, że stanęliście po stronie naszego ruchu, w związku z mającym się wkrótce odbyć w Buenos Aires kongresem wszechsłowiańskim, przejęły nas dumą i radością".

ZEESSEN po francusku, 18.VIII.godz.1.00.

Gen.Nogués był niedawno w Casablance. Poparł on tam projekt, polegający na tym, że ludność europejska Casablanki zaopiekować się ma miastem Bolougne we Francji, które tak bardzo ucierpiało od nakotów brytyjskich.

BRUKSELLA po flamandzku, 18.VIII.godz.15.00.

W związku z zaarrestowaniem agentów komunistycznych w Szwecji, miarodajne czynniki niemieckie oświadczają, że rząd szwedzki nie dość poważnie ustosunkowuje się do niebezpieczeństwa komunistycznego w Szwecji.